

LIST OTWARTY

którego adresatami są Szanowny Pan Piotr **NOWAK**,

Minister Rozwoju i Technologii oraz

Szanowna Pani Edyta **DEMBY-SIWEK**,

Prezes Urzędu Patentowego RP

Szanowna

Pani Aleksandra **JABŁOŃSKA**, Dyrektor Departamentu Prawnego

i Orzecznictwa Urzędu Patentowego RP

Ośmielamy się prosić Pana Ministra o **życzliwe zainicjowanie**, względnie **poparcie** - w ramach władczych kompetencji określonych w **art. 260** ustawy z 30 czerwca 2000 r. **Prawo własności przemysłowej** (Dz. U. 2021 r., poz. 324), dalej nazywanej „*p.w.p.*” - **działań Urzędu Patentowego RP**, które mogą zostać zrealizowane przez Panią Prezes kierującą pracami Panią Dyrektor, a które wynikają z **koniczności prowadzenia** przez Departament Prawny i Orzecznictwa Urzędu Patentowego RP postępowań spornych w warunkach, które zapewnią i ułatwią realizowanie cenionych przez nas zasad ogólnych, mających bezpośredni wpływ na treść rozstrzygnięcia każdej sprawy, tj. zasad:

- **praworządności**,
- **wyważania wymagań interesu społecznego i jednostkowego**,
- **budowy zaufania do organów publicznych**,
- **bezstronności**,
- **równego traktowania i**
- **proporcjonalności**, a także
- **pewności prawa**,
- **przekonywania**, ponieważ motywy wydawanego orzeczenia powinny być tak przedstawione przez Urząd Patentowy, aby strona zainteresowana mogła zrozumieć zasadność przesłanek faktycznych i prawnych, którymi kierował się organ przy podejmowaniu decyzji,
- **czynnego udziału strony w postępowaniu oraz**
- **udzielania stronom informacji faktycznej i prawnej w trakcie jego trwania.**

PODSTAWY PRAWNE WARUNKUJĄCE NINIEJSZE WYSTĄPIENIE

Aby zagwarantować realizację tych zasad korzystamy z możliwości, jakie stwarza **art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej** dotyczący prawa petycji (w każdej sytuacji, która wymaga usprawnienia). Realizujemy także **art. 221** ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. **Kodeks postępowania administracyjnego** (Dz. U. 2021 r. poz. 735 z późn. zm.), nazywanej dalej: „*k.p.a.*”, zgodnie z którym: „*Zagwarantowane każdemu w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej prawo składania skarg i wniosków do organów państwowych (...)*” urzeczywistniane jest na zasadzie określonej w **art. 241 k.p.a.**, w myśl którego wnioski do organów państwowych może składać każdy „*w interesie publicznym*”, jak i „*własnym*”.

Dlatego zwracamy się z prośbą o:

- nakazanie usprawnienia i ułatwienia pracy znakomitej kadry eksperckiej Urzędu Patentowego RP, a równocześnie
- podkreślenie zycziwego podejścia do podmiotów zwracających się do Urzędu Patentowego RP, którymi są zwykle polscy przedsiębiorcy, często twórcy nowatorskich rozwiązań cennych dla kraju i jego gospodarki.

OBOWIAZUJĄCE PRZEPISY PRAWNE, KTÓRYCH PRZESTRZEGANIE BYŁOBY WYSTARCZAJĄCE DLA POPRAWIENIA FUNKCJONOWANIA SYSTEMU I USUNIĘCIA ZAISTNIAŁYCH NIEPRAWIDŁOWOŚCI

Wnosimy o **spowodowanie wykorzystania mechanizmów prawnych** wynikających z wystarczających, obowiązujących obecnie aktów prawnych oraz faktu, że **zasady działania Urzędu Patentowego RP** określające organizację, strukturę i zasady kierowania Urzędem aktualnie sformułowane zostały:

- na podstawie delegacji ustawowej zawartej w **art. 260 ust. 2 p.w.p.**, zgodnie ze zobowiązaniem nałożonym przez ustawodawcę na Prezesa Rady Ministrów do określenia szczegółowo reguł funkcjonowania tego Urzędu, w wyniku czego zasady te określa **statut Urzędu Patentowego RP** nadany przez Prezesa Rady Ministrów rozporządzeniem z dnia 7 czerwca 2004 r. w sprawie nadania statutu Urzędowi Patentowemu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 140, poz. 1484 z późn. zm.),
- w **art. 260 p.w.p.**, określającym zadania **Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej**,
- na podstawie delegacji ustawowej zawartej w **art. 262 p.w.p.** oraz wprowadzonego na tej podstawie **rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowego zakresu działania Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej** z dnia 8 stycznia 2002 r. (Dz. U. Nr 8, poz. 59 z późn. zm.),
- w opublikowanym w **DZIENNIKU URZĘDOWYM URZĘDU PATENTOWEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ** z dnia 26 lutego 2021 r. Poz. 5 akcie prawnym, który stanowi **ZARZĄDZENIE NR 4 PREZESA URZĘDU PATENTOWEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ** z dnia 25 lutego 2021 r. w sprawie **ustalenia regulaminu organizacyjnego Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej**,
- **art. 261 p.w.p.**, który określa zadania Urzędu Patentowego RP w sprawach własności przemysłowej.

Gdyby jednak oceniono, że ww. przepisy są niewystarczające - prosimy o:

- zainicjowanie prac legislacyjnych prowadzących do odpowiedniego **uzupełnienia treści art. 262 p.w.p.** oraz doprecyzowania w nim obowiązku Prezesa Urzędu Patentowego RP wydania regulaminu działania kolegiów orzekających **Departamentu Prawnego i Orzecznictwa Urzędu Patentowego RP** oraz wprost wprowadzenia w nim nie tylko możliwości „**wyznaczania rozpraw**” i ich „**odraczania**” (które jest w miarę jasno uregulowane w art. 94 § 2 k.p.a.), **ale także „znoszenia terminu”** (względnie ich „**odwoływania**”), lecz **wówczas na wcześniejszych „posiedzeniach niejawnych”** (a nie dopiero na rozprawie, na którą stawia się z ostrożności strona, często przyjeżdżająca z odległych miejsc). Zatem poprawiając system (i aktualnie realizowaną, niepokojącą praktykę) **niezbędnym jest doprowadzenie do zawiadamiania stron** postępowania - z należnym wyprzedzeniem - o zmienianym terminie, dzięki czemu **wyeliminowana zostanie nieakceptowalna (i prowadząca do stronniczości) praktyka ogłaszania zarządzeń o terminie rozprawy dopiero na posiedzeniu w czasie trwania tej rozprawy (uzasadniana rzekomym brakiem możliwości „wcześniejszego zniesienia terminu” z uwagi na rzekome luki systemu prawnego).**

PROPOZYCJA LEGISLACYJNA - ZNIESIENIA ROZPRAW

Prezentowana w propozycji nowej ustawy Prawo własności przemysłowej koncepcja:

„W tym zakresie przewiduje się, że działający w trybie postępowania spornego Urząd Patentowy RP będzie orzekał co do zasady na posiedzeniach niejawnych;”

- nie stanowi propozycji działań naprawczych, wzorce których możemy przedstawić, np. stosowanych w EPO [*European Patent Office*– Europejski Urząd Patentowy], a które będą przy tym zgodne z polskimi regułami ogólnymi i art. 89 ustawy k.p.a.

CEL NINIEJSZEGO LISTU OTWARTEGO

Zgłaszane działania mają na **celu określenie** (na podstawie wskazanych wyżej, całkowicie wystarczających regulacji prawnych, a ewentualnie *de lege lata* na podstawie uzupełnionego art. 262 p.w.p.) **zasad prowadzenia postępowań spornych w Departamencie Prawnym i Orzecznictwa, w tym wyznaczenia rozpraw przed Urzędem Patentowym RP**, które co do zasady winny być prowadzone w warunkach zdalnych, także w okresie po pandemii.

Interwencja i właściwa zmiana dotychczasowej praktyki w tej kwestii jest konieczna, gdyż Urząd Patentowy RP nie tylko nie poradził sobie z organizowaniem rozpraw zdalnych, a nawet nie uwzględnił tych kwestii w powoływanym już wyżej Regulaminie:

ZARZĄDZENIU NR 4 PREZESA URZĘDU PATENTOWEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ z dnia 25 lutego 2021 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.

Urząd koncentruje się na uzasadnianiu, że prowadzenie rozpraw - w tym w trybie zdalnym - nie jest potrzebne, podczas gdy prowadzenie rozpraw przewidują dojrzałe systemy sądownicze, zaś **rozprawy zdalne są i będą potrzebne zawsze**, także w czasie popandemicznym, gdyż zawsze obniżają koszty postępowań, eliminują przecież podróże, stwarzają warunki równości stronom postępowania, zawsze są i będą tańsze, bezpieczniejsze i bardziej ekologiczne. **Urząd wciąż nie określił właściwie zasad wyznaczania terminów rozpraw, ich odraczania i znoszenia**, a przecież:

- a) wprowadzie niepokoi terminologia ustawy p.w.p., która w art. 255³ ust. 1 p.w.p. stanowi, że „*Urząd Patentowy wyznacza termin rozprawy*”, choć słuszne jest oczekiwanie, aby raczej np. „*Przewodniczący Wydziału*”, a nie „*Urząd*” zrealizował tę czynność procesową,
- b) skoro z art. 255³ ust. 3 p.w.p. wynika kompetencja do określenia **terminu rozprawy**, który ustalany jest **na bliżej nieokreślonych zasadach** - nic nie stoi na przeszkodzie, aby **w tym samym trybie termin rozprawy był znoszony czy zmieniany**,
- c) **reguły ogólne sformułowane w art. 89 k.p.a.** i następnych k.p.a. (w tym art. 91 oraz art. 92, a także art. 94 § 2 k.p.a.) są wystarczające i jeśli organ przygotowując procedowanie wyznaczył termin rozprawy, skoro wolno było go wyznaczyć (może na posiedzeniu niejawnym), wolno też zmienić i ww. przepisy także w tym zakresie są wystarczające jasne (natomiast słuszne jest oczekiwanie stron, że nastąpi wcześniejsze poinformowanie zainteresowanych, że rozprawa się nie odbędzie),
- d) **znakomite wzorce** czerpać można z organizacji rozpraw w sprawach, które prowadzi **Europejski Urząd Patentowy**, ale także
- e) **za wzorce posłużyć mogą regulaminy działania sądów administracyjnych**, powszechnych oraz Sądu Najwyższego (przykłady regulaminu chętnie przedstawimy).

POZYTYWNE PRZYKŁADY DZIAŁAŃ UP RP, WYMAGAJĄCE UGRUNTOWANIA

Tymczasem w praktyce obserwowane są sytuacje, które wykazują brak konsekwencji, niekiedy zaś racjonalności działań Urzędu Patentowego RP, które chętnie przedstawimy.

* * *

Zwracamy się z apelem, aby podjęte zostały opisane wyżej, pilnie potrzebne działania.

Nadszedł czas prostych i potrzebnych rozwiązań.

Pozostajemy z poważaniem i przekazujemy wyrazy szacunku wszystkim Ekspertom, naukowcom, rzecznikom patentowym, którzy troszczą się o dobrą przyszłość polskiej gospodarki -

dr inż. Ryszard MATUSIAK
rzecznik patentowy
w latach 1978-97
współzałożyciel
Polskiej Izby Rzeczników
Patentowych,
uczestnik I Krajowego Zjazdu
w dniu 28.08.1993 r.

Marek BESLER
rzecznik patentowy
Prezes Polskiej Izby
Rzeczników Patentowych
w latach 2002-2005

Anna KORBELA
rzecznik patentowy
Prezes Polskiej Izby
Rzeczników Patentowych
w latach 2009-2013
oraz 2013-2017

Tadeusz REJMAN
rzecznik patentowy
współzałożyciel
Polskiej Izby Rzeczników
Patentowych,
uczestnik I Krajowego Zjazdu
w dniu 28.08.1993 r.

Krystyna KOZŁOWSKA
rzecznik patentowy
współzałożyciel
Polskiej Izby Rzeczników Patentowych,
uczestnik I Krajowego Zjazdu w dniu
28.08.1993 r.,
Dziekan Okręgu Dolnośląskiego od 1997 r. do
05.10.2021 r.